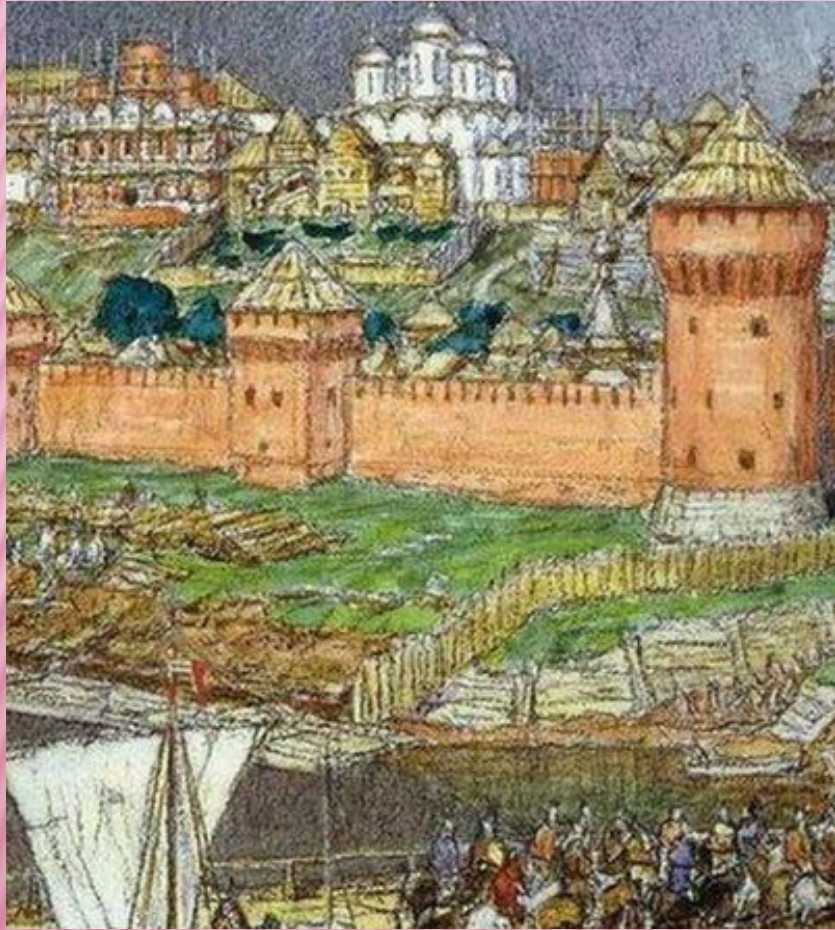

Виконала учениця 4-М класу

Сейрік Юлія

КУЛЬТУРА МОСКОВЬКОЇ ДЕРЖАВИ

- Розпочате XVII ст. стало переломним в російській історії не тільки в політичному, але і в культурному відношенні. Почала складатися в XVI ст. тенденція до обмирщенню культури, поступове руйнування середньовічної релігійної замкнутості і апеляція до розуму в XVII ст. стали головним змістом культурно-історичного процесу

- Одним із найпоширеніших жанрів усної народної творчості поступово стає історична пісня. Особливою популярністю користувалася пісня про взяття Казані, розвивала героїко-патріотичну тему.

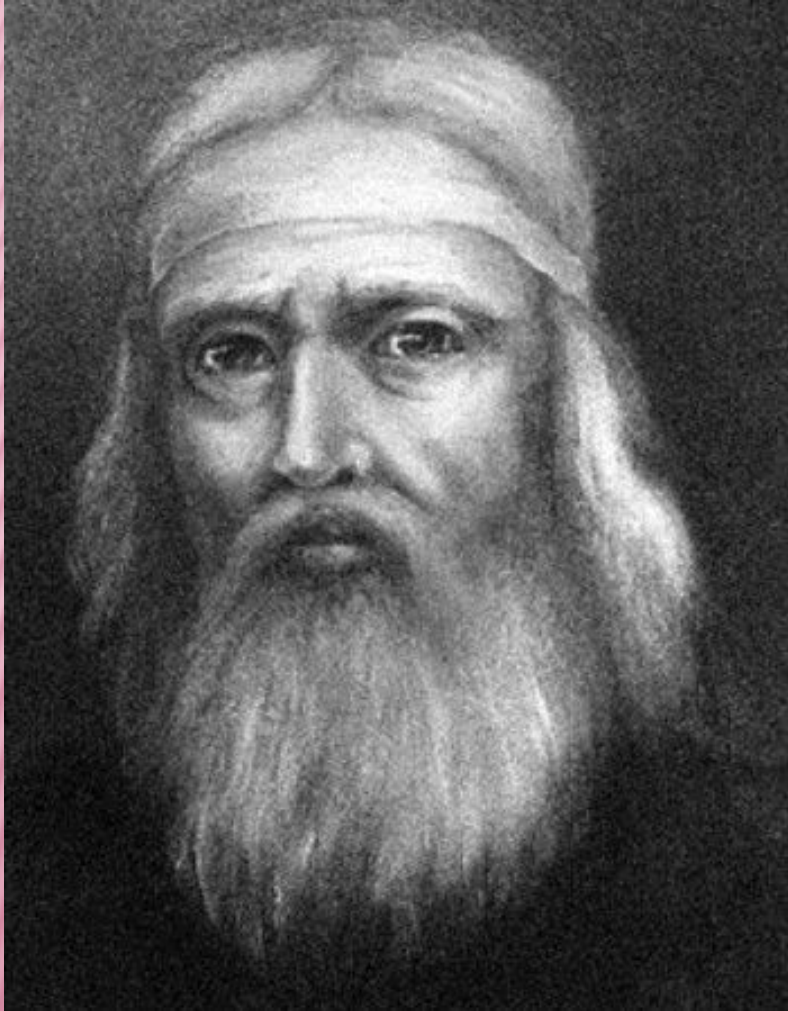

□ До XVII ст. відносяться перші записи билин, історичних пісень, замовлянь, прислів'їв, в той же час надбанням фольклору стають сатиричні повісті та казки.

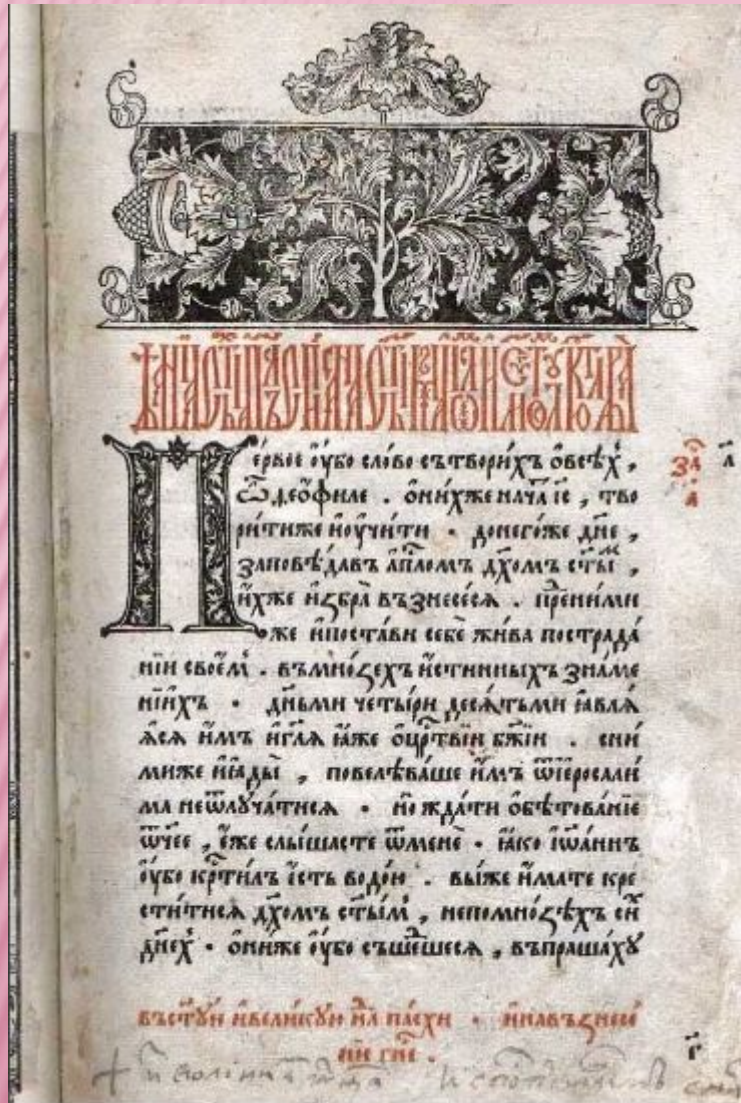
- Значно зросла потреба і держави, і церкви в грамотних людях. На Стоглавном соборі 1551 р. було прийнято рішення про створення в містах "книжкових училищ". Крім духовних осіб вчителями виступали і світські "майстра грамоти", які відкривали приватні дворічні школи

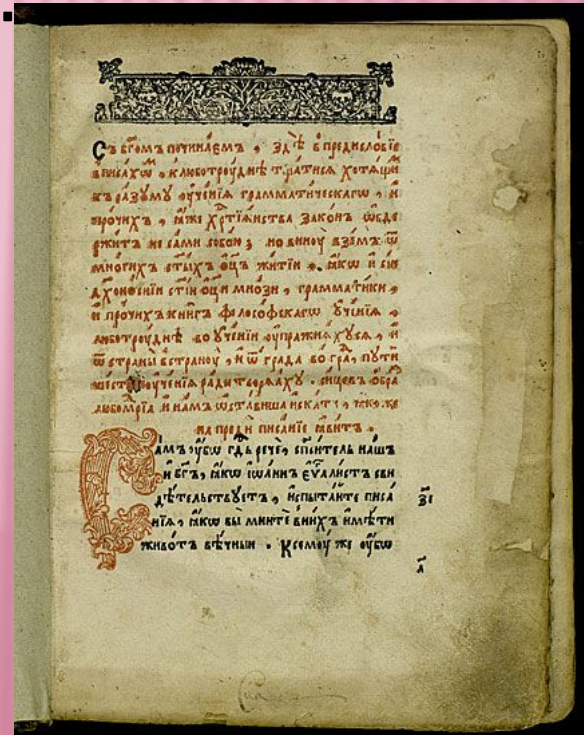

- Великою подією в культурному житті країни стало початок книгодрукування. У 1553-1555 рр. у Москві невідомими майстрами було здійснено видання "Євангелія" і "Тріоді пісної". Організація книгопечатного справи в Росії пов'язана з ім'ям Івана Федорова.

- У 1564 р. у створеної на кошти казни Московській друкарні він випустив першу російську датовану друковану книгу "Апостол". Іван Федоров був не лише видавцем, але і редактором книг. При не зовсім ясних обставинах він разом зі своїм помічником Петром Мстиславцем незабаром виїхав до Львова.

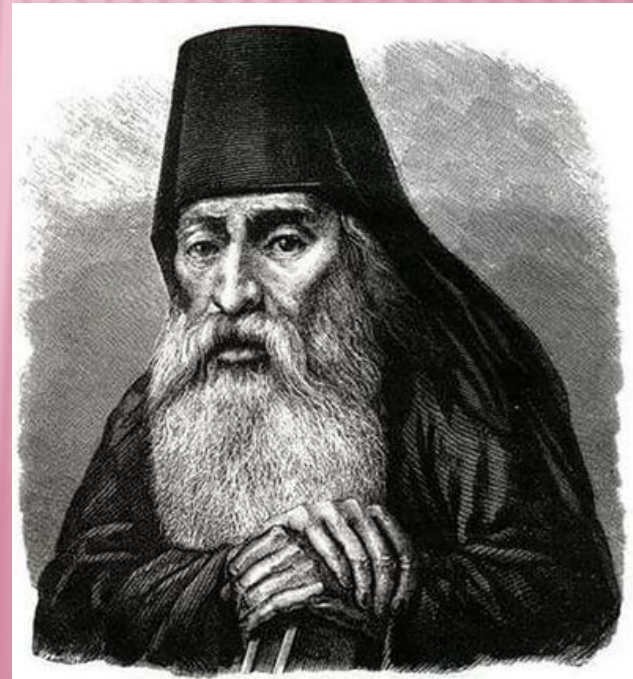
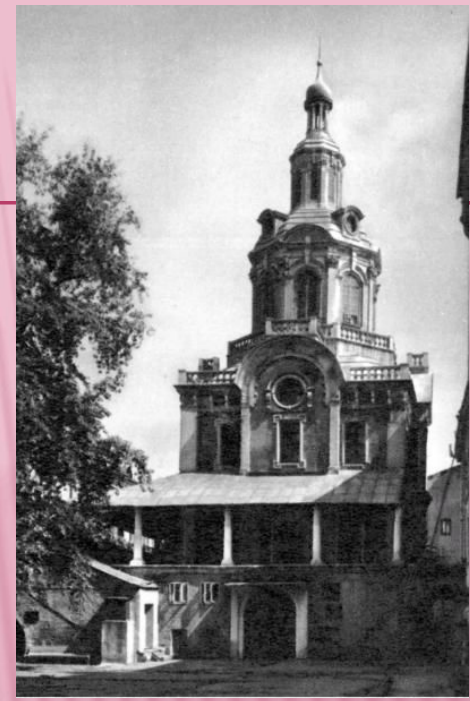

З'являються і отримують широке поширення перші однакові підручники: буквар, складений Ст. Бурцевым (1634), "Грамматика" М. Смотрицького (Феофіла Орфолога) (1648), "Считание зручне" - таблиця множення (1682), "Великий буквар" і енциклопедія "Поліс" К. Істоміна (1694).

- У 1665 р. при Заиконоспасском монастирі відкривається школа граматичного вчення під керівництвом просвітителя Симеона Полоцького, готувала піддядчих для наказів.

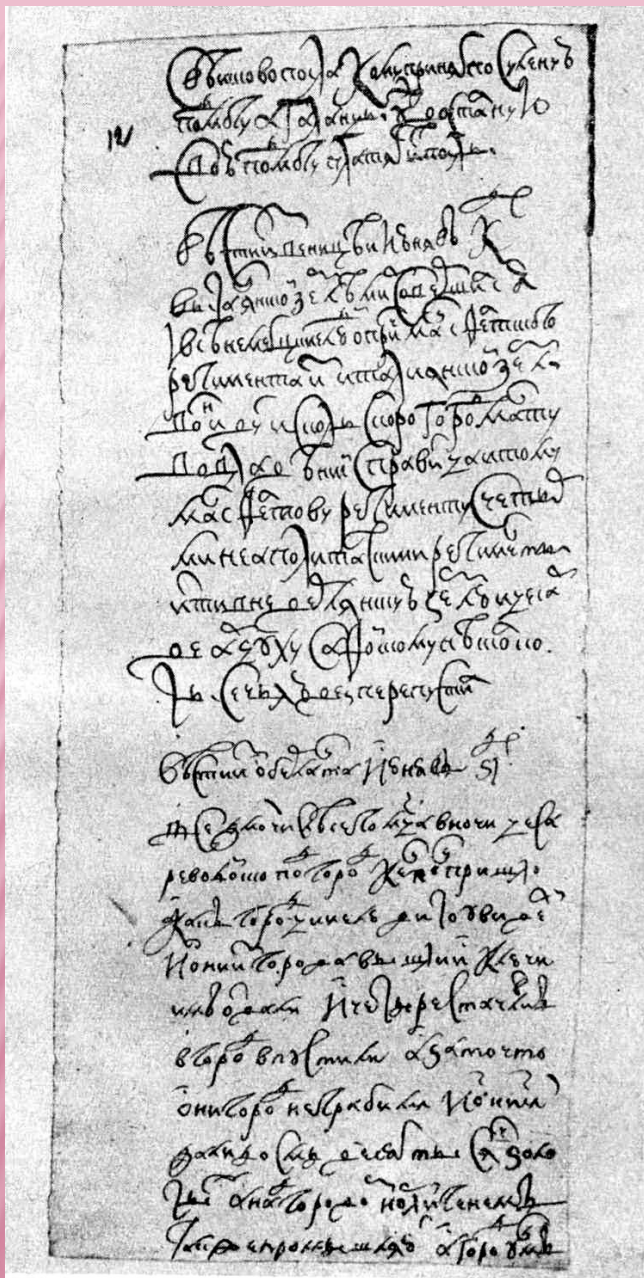

- А в 1687 р. з ініціативи Сильвестра Медведєва починає працювати перший в Росії вищий навчальний заклад - Слов'яно-греко-латинське училище (з 1701 року - академії), в програму якого були включені як світські, так і духовні науки.

- Зростання освіченості населення зумовило підвищення попиту на книги. Протягом XVII ст. Московська друкарня (Друкарський двір) видала близько 500 найменувань книг, серед яких значне місце займала література світського змісту.

- У 1660-х рр. у Москві відкривається перша книжкова лавка. Ростуть зборів приватних бібліотек. В XVII ст. при аптекарському наказі починає працювати перша в Росії наукова бібліотека. З 1621 р. при царському дворі з'являється рукописна газета "Куранти", що містить переклади іноземних свісток

□ Завдяки російським мореплавцям і мандрівникам розширюються географічні знання, складаються описи країн, креслення і карти руських земель. У XVII ст. були зроблені великі російські географічні відкриття зробили великий внесок у світову науку.

□ Розвиток літератури в XVI-XVII ст. відобразило процеси, що відбувалися в суспільно-політичному житті країни. Офіційний характер у XVI ст. набуває літописання. Найважливіше місце серед творів цього жанру займає "Никонівський звід", в якому згадується впадіння Московськ

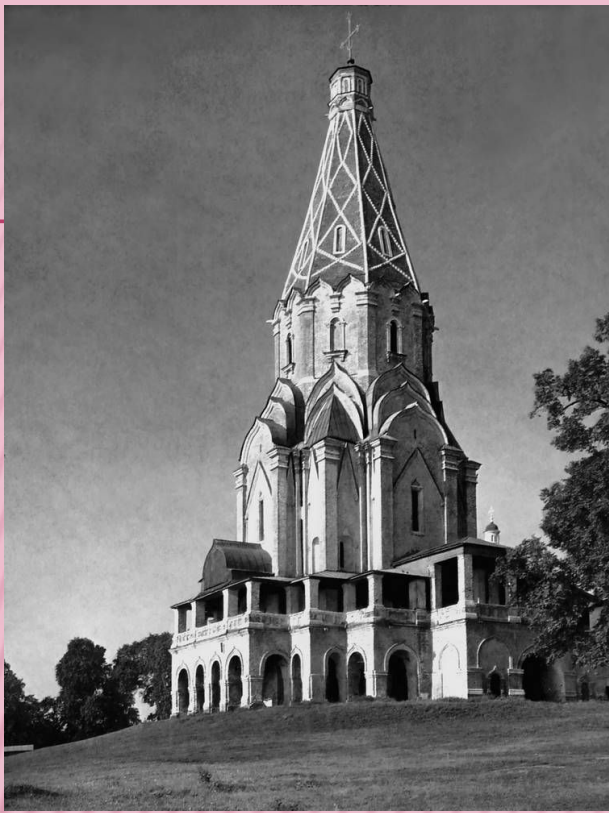

- Архітектура Росії в першій половині XVI ст. відрізняється інтенсивним будівництвом кам'яних церков і фортець, хоча в цілому Русь і міська і сільська - залишається дерев'яною. Внесені італійськими зодчими ренесансні риси майже не мали продовження в російській архітектурі.

- Навпаки, спостерігається повернення до національних витоків, що проявилось у відродженні традиційного для давньоруського дерев'яного зодчества шатрового стилю.

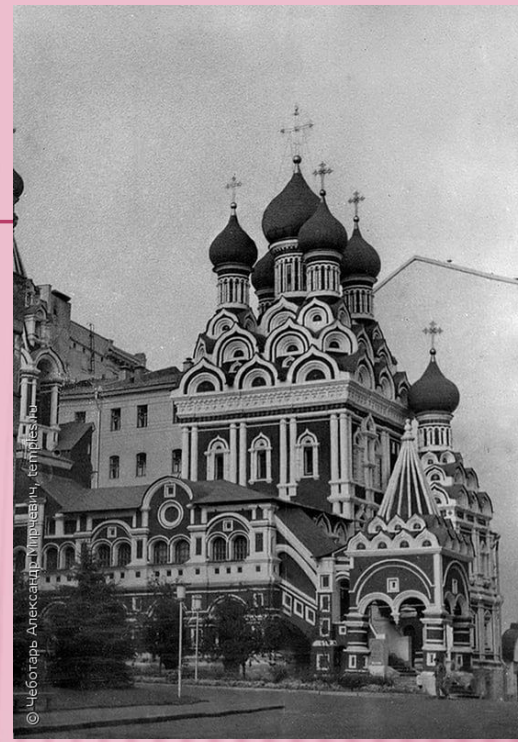

- Шедеврами шатрової архітектури є церква Вознесіння в Коломенському і Покровський собор (храм Василя Блаженного), зведені у Москві російськими майстрами Постником Яковлевим і Бармой в честь взяття Казані.

□ Близько 1516 р. завершується будівництво цегляного Московського Кремля, який змінив білокам'яний кремль епохи Дмитра Донського. В 1535-1538 роках у Москві була зведена друга лінія укріплень - Китай-місто, а до кінця століття - третя лінія - Білий місто.

- У XVII ст. в російській архітектурі посилюється декоративність. Незважаючи на опір церкви, у культове будівництво проникає світський початок. Яскравими прикладами шатрового стилю є московські церкви Різдва Богородиці в Путанках (1649-1652) і Трійці в Никитниках (1635-1653).

- В останній чверті XVII ст. виникає новий архітектурний стиль - московське ("нарышкинское") бароко, характерний для невеликих церков у садибах російських вельмож. Його особливостями були світський ошатний вигляд храмів, елегантності декору і сувора симетричність.

- В цьому стилі на рубежі XVIII ст. були зведені церкви Покрова в Філях, Трійці в Троїцькому-Ликове і Спаса Нерукотворного в Уборах. Прикладом цивільного споруди, побудованої в цьому ж стилі була знаменита Сухарева вежа в Москві (1692-1701) архітектора М. І. Чоглокова.

- Російська живопис XVI-XVII ст. характеризується значним розширенням тематики. Так, у розписі Золотої палати Кремля (1547-1552) поряд з церковними сюжетами відображені події російської історії. На перший план житийних ікон виступають жанрові

□ В середині століття була створена присвячена взяття Казані ікона "Церква войовнича", на якій зображені Іван Грозний, Олександр Невський, Дмитро Донський. У XVII ст. основним художнім центром, де склалися нові реалістичні тенденції, стала Оружейна палата Кремля.

□ Складні процеси, протекавшиє у культурі Московської держави в XVII ст. свідчили про розширення творчого діапазону російської культури і кризу церковного світогляду, подолання національної замкнутості, внесення в духовне життя суспільства особистісного початку, якого раніше не знала середнь...

□ Кінець!